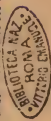

1.058
Epistola apologetica Ortwinii Gratij. ob pri-
mam a paruulo educatiōem Dauentriensis cog-
nominati. Agrippinensis quoq; academię philo-
sophi Christiꝝ sacerdotis Ad obscurā Reuchli-
nistarū cohortē. citra bonorū indignatiōem missa.

Grauius et iniquo animo maledicta vestra paterer vi-
ri obscurissimi. si vos scire indicio magis q̃ mor-
bo animi petulātia vestra vti. At quū in vobis (vt
Salustij verbis vtar) neq; modū neq; modestiā vl-
lam aduerto. nec sit sub orbe lunari tā impie men-
tis hō. qui id ipsum negare aut possit aut debeat aut
velit. vobis pientissime rīdebo. vt si quā maledicē
do in dū et in hoies libidinē cepistis. eā vel patietur (mō lucis si-
ly esse volueritis) vel male audiendo amittatis. Legi nup̃ epl̃as
vestras. quas obscuroꝝ viroꝝ inscripsistis. longe a lamētatōib; disse-
rentes. plenas oīs ipudentie et iniquitatis. In q̃b; nō mō viros cru-
ditos et p̃bos acerrimosq; fidei catholice defensores. verū etiā. dū
ip̃m. nostrē salutis opifice. p̃ oēs impudētie numeros blasphemā-
re Dīnā quoq; virginē saluatoris nostri parentē ludendo. q̃ de ea
dem in sacris scribuntur l̃ris. vestris meretricib; adaptare. et sc̃tōs
deniq; ip̃os. vestris exagitare lenocinijs non erubuitis. Q̃ tēpora
maledicta in q̃b; reuerēdissimi p̃sules. illustrissimi p̃ncipes hec
fieri patiūtur. O nefasti (vt de vobis dūtaxat obscuris loquar) ve-
strenatiuitatis dies. O mores p̃posterōs. om̃igenis obūbratos cri-
minib;. C̃los. p̃fecto estis in q̃s fines seculorū conuenire. vos inquā
Antichristi p̃cursores et dissoluti indeorū rabule. Um̃ cū viri cō-
templatiōne. neq; dū timeris neq; hoies. Recte igit̃ a psalmista dic-
tum est. Exacerbauerūt eloquia dei. et p̃siliū altissimi irritauerunt.
Et iterū x̃p̃ p̃ p̃ph̃etā. Locuti sunt aduersum me lingua dolosa. et
sermonib; odiū circūdederūt me. posuerūtq; aduersus me mala p̃
bonis. et odiū p̃ dilectiōe mea. Dūc est q̃ sc̃issim⁹ d̃ns noster
Leo papa. x. in p̃sona christi tanq̃ ver⁹ dei vicari⁹. p̃pria mot⁹ pi-
etate suāq; respectūs eccl̃iam. vos filios iniquitatis appellat. et a
nullo vnq; sacerdote excepta saltē mortis hora absoluiendos. Hoc
aut̃ vix et̃ et̃ decretū aplicū. et reuerēdissimi Coloniē archiep̃i trās-
sumptū lōge lateq; trāsflusa declarāt. Itēq; nō in vos dūtaxat Ob-
scuros talis fulminat sentētia. sed in om̃es p̃ditissime vestre cōiū-
rationis p̃scios. in oēs q̃q; talium librorū imp̃sores. veditores. lec-
tores. referuatores. et in eos etiā q̃ hīc ce reb; audis̃ terribilissimos illo-
rū auctores suis nō p̃dūt iudiciib;. nec tā scurriles libellos itra tres
dies cōburūt. O sentētiā aplicā om̃i laude et honore dignam

24

cui rei laetissimum. neminiq; non fructuose ac plane putili. q̄ reli-
stis. q̄ oblatrat. q̄ inuidet. q̄ obluat. q̄ nō obedit. q̄ tēniq; ipedit
to est. aut cōsilijs. aut fauore. aut factis inspiciter renitēdo. degenerē
sele christicolā. 7 sacre fidei cōtēptorē luce clari⁹ ostēdit. Uiderint
q̄q; sacerdotes. q̄ auctoritate p̄tra sacrosctē sedis aplice determina-
tionē. nō solū obscuros. s; 7 famosaz eplaz lectores. venditores. 7
id gen⁹ alios in breui aplice (vt supra satis clare in lamentatiōibus
obscurorū explicat) x̄p̄stos. absoluerē audeāt. Nemo vestrū plus
equo sue innitit prudētie. Hinc est q̄ Chrysostom⁹ ait sermōe. xij.
Nō fidei. s; pfidie. nō pfidie s; diffidētie est. nimiam in semetipso
habere fiduciā. Que etiā quorū p̄claros viros. quorūq; ignuos ado-
lescentes in causa Reuchlinica receperit. cogitare poterit pauci-
dicerē nemo. ¶ Verū vt eo vñ diuerſis nostra nūc reuertat oīo.
Quia (rogo) inferorū. aut que tādē cecitas vos coegit. vt in scōa ve-
straz epla editōe florētinos ipos. scia 7 stute florentes. eosq; non
aliter. q̄ ob ingenij et nature dotēs ita appellatos Zodomitas
diceretis. nec zodomitas solū. verū 7 nobilissimā eorū ciuitatē. cūc
tis mūdi ciuitatib; zodomitis pleniorē. tot sacerdoti salutes scri-
bendo quorū sint in florētia zodomire. Verū hec pessum ēāt. Cere-
ra id gen⁹ p̄uitia aurib; indigna mortalium. hoc loco relinq̄mus.
Nūquid igit satis vobis fuit. eccliam dei neq̄ter lesisse. nisi etiā in
moderni pontificis optimi maximi. oīmq; lris atq; linguis cele-
brādi. dedec⁹ ac contumeliā. tā obscena de florētinis. vobis effusa le-
gerent? Nōne summo pontifici in scena 7 in ymbaculis iniquita-
tum vraz parcēdū? An ignoratis sc̄tissimū dñm nostrū Leonē pa-
pā decimū. a dño deo (id qd sc̄a fatec ecclia) veluti oīm virtutū crē-
plar 7 architypon. sup gentes 7 regna in terris p̄stitutū. vt eueller
dissiper 7 planter. facit itaq; de⁹ quo grauiorib; vos censuris. sa-
crosc̄a sedes aplice p̄dēnet. Subdole p̄terea 7 ingeniose satis
(vt vestram impudentiā lati⁹ p̄sequimur) impiales maiestātē nobis
sp̄ venerādā trideris. quū nullo sit vobis op⁹ p̄uilegio Venerorū
Lui⁹ etiā mādātā a nobis in hūc vsq; diē sp̄ illa. p̄uys v̄ris men-
dacijs. heresib; q̄q; 7 blasphemijs. neq; cū timētes neq; hoīes. ni-
mis licēter infregistis. Theologos insup nō mō diuersaz vniuer-
sitatū. verū tot⁹ ecclie lumina. aliosq; tā virtute q̄ scia p̄claros. 7
specie q̄ dñm a vobis differētes. v̄ris dentito cruentissime lacinia-
tis. 7 p̄uitijs insequimini nebulonicis. q̄z p̄fecto calciamēti corri-
piā. vel oīm iudicio. idigni estis soluere. O ceca atq; ipudēs insu-
lino di Reuchlinistaz cohors. Aude aliqd breuib; gyaris 7 carce-
re digni. Si vis ei aliqd. Audaces fortuna iuuat. cū multa au-
dere (vt Maniandro placuit) multa aberrare facit. ¶ Quid multior
Ex oīi nāq; genere hoīm. quos v̄ras vicijs. ingeniosa 7 ad malū

proha irretit iprobitas. nullū neq; fcleratus neq; odibilis: ē re
se mēis animiq; malignariis sint. fingēdo tñ id callide sub fictōz
noīn ac cognōmīnū velamēto ⁊ moluī ⁊ agūt. vt syncrē p chri
indignissimuz est. alioz pctā. q̄ nihil (vt infra dicem⁹) ad rē faciūt
Lapinōia. nec vera dignoscūt. acerbissime redarguūt. q̄o ipi preci
pue obnoxij sunt. alioz virtutes ac bñfacta male p̄sūt. suoz peni
tus scelez oblii. Persuade tibi o christiane lector (nā p̄suadere tu
to potes) hos obscuros Reuchlinistas. nocētissimū ē gen⁹ hoīm
cūctiq; flagitijs sceleribusq; coop̄ti. calamitatē. euerfionēq; reip.
christiane q̄rentes. nec summo pontifici. patri vtrēbatissimo. nec
erteris etiā nationib; in p̄ssimis quibuscq; parcētes. Elinguis
p̄fecto ⁊ mut⁹ Licero ē posset in tā lata tāq; ampla ac plane ex
crabili obscuroz materia. Citioz q̄d apud eos referta sunt oīa. q̄
vndiq; q̄to agmine in hos infantes irruiūt. circūstant. p̄mūt. vū
gent. Bie aut sue discriminib; p̄errime iaciātur. vt difficile sit in
portū se ab his salutare appellere Quib; q̄rar. q̄s iplozē ⁊ Nīmīa
mehercle est improboz quorūdā (nō dico oīm) Reuchlinistarū
licetia. tū in ecclesiā dala. tū in bonoz oīm p̄fusions. veluti ex cō
troiao caruatiū redūtū. Sūmī. infimī. mediocres plabūtur
Et Plinio teste. Multi famā (est vmbatilis ac vanā) pauci p̄ficiū
verent. q̄ tñ (vt Aug⁹. nobis scriptū reliq̄) est mille testes q̄
rū eniuero. vt vos appelle. citra vestrā atq; alioz indignatiōem
Quid obscuro vobis p̄sunt iuritia. q̄d mendacia. q̄d p̄umēdie. q̄d
cauillatiōes. q̄d ludibria. q̄d stulte in celū irrusions. q̄d ipie tādes
heredes. Nōne scriptū legim⁹. Cōfundant oīs faciētes vana. Et
vmbi q̄s obiecerit. facietq; grā Obscuri talia locuti sūt. Eho inq̄
vīs bonie. Nūq̄d iridescēt. aut illiusmodi iuricia Lapnion ipse
vīs exoluūt erroib; Bedā audire venerabilē. Dīs (inq̄) amari
tudo. ⁊ ira. ⁊ indignatio. ⁊ clamor. ⁊ blasphemia. ⁊ mala tēctio. spi
rit⁹ imūdi furor est. Ineptijs certe vestris ⁊ mēdaci nō serūdoz ex
probatiōe Lapnionē vestrū (nō p̄ficiam irueamini) defendere nō po
testis. Plus illi dedecoris. plus scādali. pl⁹ turpitudinis. pl⁹ infā
mie. q̄ laudis aut glorie p̄pensis. Non orae opinio. voluist⁹ vi
rū bonū. at illū ipē vīa falsi. plus eq̄ in honozastis. nullam fortasse
grām ab eodē recepturi. Nec induci possum vt credā talē illū tā
tūq; poetā vos ad tā insignē tāq; infame scribōdis facin⁹ cōcitasse.
nisi idipm obesse videat q̄ suis ad nos eplīs talia nobis futura
p̄dixerit. Ego tñ neq; obscuros vos appello. neq; Reuchlinistas
verū hēc noīa (sue bona illa sint sine mala) vobis p̄pīs nō indecēt
impoluistis q̄ Noīa hercle vīa (q̄stū videre videt) noīa q̄drāt.
Ille sumulus appellat. vos Obscuri. Et vere obscuri. Nā tēctio

utria vltz eplaz reuertor patres pscripti. 7 ad falsas ac plane pma-
ritias. in optimos qsqz vltioz exprobratōes. q ad boni Capniōis
defensioē prius faciūt nihil. nec in oculis sapiētū integros ledūt
viros. sz vlti pphdolor ecclie indelebile inurit maculā. Vt inā ta-
lia pscis scōz patrū scripta fuissent tptio. Nō dubiū qn vel man-
vobis pāse. vel lingua pfessim eruta. vel guttur laqo' clausum fu-
isset. At excitabit pculdubio corda pncipū misericōis 7 oipotens
xpo. vt rebo oīto vltro citroz pspēctis ac rite cognitis. iusticie mu-
n' (qō sp optauim') psp mū creuant. Nihil ē em tā absurdū. nihil
tā abominabile. nihil tā ipiū. nihil tā ingratiū xpo. qō v're (7 id qdēz
citra oēm occasioē) nō effundāt eplē. Nescitis temeritatē p silij de-
fectū ēē 7 imprudentie speciem? fm b. Tho. 2° 2^e. q. xxv. ar. xxv. c. fi.
Illa em temeritate fuit q rōne nō geritur. 7 ideo supbie est filia. vt
ibidē pbat. q. liij. ar. iij. ¶ Quare obsecro (o vos degeneres soluz
poete 7 filij inq̄tāt) tā ipie abutimini grā vobis a deo data? Quid
christo illuditis 7 ei' matri? Quid tunica dñi: qd reuerdā Petri
imagine. qd sacramēta ecclie. qd sacratissimas sedis aplice indulgē-
tias deridet? ¶ Quare doctissimos 7 sapiētissimos ecclie doctores
pleq̄mini? Quare calpati oculos p̄cinitis? qre inq̄tatē fouetis?
qre iniusticie 7 malicie patrocina mini? An Capniōe hīce v'ris le-
nocinijs in cā fidei defendēdū suscepistis? O stulti 7 insensati Au-
dite (clamat Esaias) ysbū dñi. pncipes zodomoz. aurito p̄cipite le-
gē dei v'ri. popul' Sodomie. filios (inq̄t enutriui 7 exaltaui. ipsi
aut spreuerūt me. Ne vobis falsarijs. q nra epiraphia 7 laudabile
alioz doctrinā pueritēs. illoz loco rythmos ponis ipurissimos.
pmissoz p vos crimine falsi. neq̄ editis prognostica. mihi illa in-
fonti 7 imerito. ad multoz pncipū. ciuitatū. optimozqz viroz
offensioē ac sacre astronomie irrisionē. nō in cruce ascribentes

Lōmisso inq̄ p vos crimine falsi. id qō fm leges sacratissimas
sp penā capitis iporat. famosissimos editis libellos. sacrosctē se-
dis aplice 7 sariēz maiestatis auctoritatē absqz oīi pscie scrupu-
lo. vtrobiqz infringētes. Propterea idē ppheta exclamat. Ne gēti
peccatrici. pplo graui inq̄tate. semini neqz filijs sceleratis O qto
tēpor intervallo. diu? Esaias hec futura puidit. Dereliquerunt
(inq̄t) dñm. blasphemauerūt sc̄m̄ Israel. ab alienati sunt retrorsuz
Si res vestras mētis oculo intueri volueritis. argētū certe vestrū
mutatū est in scōiā. 7 vinū (nō vt ille ait aqua murtū) sz in feridissī-
mā maledicēdi. mēiēdi. ac blasphemādi sentinā pmutatū. Ri-
deris scio. nec mirū. Scriptū est enī. Lerant cū malefecerint. 7 cul-
tant in rebo pessimis. Et Pythagora teste. Sues licentius in coeno
q̄ in fonte p̄sant. Ridetis inq̄. at nūqz pfecto vester in luctuz cō-

mutabil. et nulli subitanea morte. (qd deus auctas) preoccupati fuerit
 eis. illa pculdubio vivetis hora. in q sera ducti penitentie. vie vos
 iniquitas punietur. Est em in ore oim. Sero sapiet phryga. Nobis
 (a quibz nuncq offensi estis) indigne et imerito illuditis. at deus ipe
 no iridet. Dicit itaq cu ppheta Bens abscz pssilio. vtna sapientie
 et intelligeret ac nouissima pvideret. Nec pfecto nemini nostru
 legitime pnt obici. quia similia ediderim? nung. Eo nu calam
 itas (heu nos infelices) est pcessu in eccia dei. vt ora fere oim (proh
 pudor nefas e dicere) ethnicor magis q christianoz sententijs abu
 dent. Pluris potas facis. q sacros ecclie doctores z in sola pboz
 pompa oim vie beatitudinis gloriā stulte collocas. Vinc in publi
 cis tu declamatoibz tu oratoibz. nomē Jesu christi luocare ridiculū
 vobis eē videt. Vinc euāgelia in reprobū eponitis sensū. z omni
 tū vult? cū animi deposita gūitate. inrefragabile sacraz lrāz aucto
 ritatē obūbrās. Ve itaq vobis (Esaia ait) q dicis malū bonū
 z bonū malū. ponētes tenebras lucē z lucē tenebras. ponētes ama
 rū in dulce z dulce in amarg. trahētes iniquitatē i funiculū vanitatis
 vie. Ne q sapiētes estis in oculis vris. z corā vobis inetipis prudētes
 Quis vobz fidei cām pmisit? Quis pbo vos offēdit? Nemo heri
 cle nemo. Nostris certe theologis heresiū extirpāda z mun? a Sixto
 papa qnto (vt in vris lametatoibz pz) peculiariter e pmisū. Trasci
 mini q z nolite peccare. Scabāt multi mulos z sanguine inocēt nō
 eliciāt. His moribz. his puicijs. mēdacijs z crudelijs Capnion
 ipe. amicos sibi habere nō potest. videt inimicos velle. Irrikones
 pteā vestre nihil ad Reuchlinicā faciūt contentionē. Si vobis
 aut alijs q nobz aduersat. pctā exprobare. z falsissima qz offūdere
 vellem? nō deesset nobis fortasse scribēdi materia. sz hystionis illi
 z mulierculaz nō bonoz neq sapiētū. Propterea doctissimū ille
 Erasmi? Roterodam. theologoz disertissimū. z nō vulgarē dignū
 bonore. vos obscuros Reuchlinistas. tāq pestē quā dā detestat. do
 letos ac plane igemiscit. scē in vris eplis a vobz eē pmēdatū. Ecqd
 mir? Laudes em obscuror fordes sūt. nō pconia. nec ē sub orbe lu
 nari. tā puerse mētis bō q vl merita laudz. aut vite inocēt bene. testē
 ab obscurz petat. Est z ali? ecclie plar? q licet Capnioni tene ve
 lit. senerissimū tū vos isoz qz carminē. Itēz Richard? ipe. agnomē
 to Spruli? poeta z orator nō vulgar? in sua Ephyrochari tēxerica
 ad pietissimū Treueror pfulē. sapientissime vos z redarguit z casti
 gat. Malum? igit a vobis abiecte forz boibz vitupari qz laudari.
 Nā testē Bulo Bellio lib. vi. noc ait. Qui maledicit z vitupat. fidē
 nō capit. Itēz nec valde gaudere vēm? (vt Augustino placuit ad
 volūtanū) qn laudamur. nec pstristrari. qn vitupamur. Quia nec
 trēpāre iniuria. nec coronare p laus aliena. Vinc Semeca de reme
 dijs fouitoz nos optiū pfolat. Malū (iqz) de te opinat boēs. sed

qd nūc morbo faciūt. ¶ Quod aut vos mouere posset aut dictū
aut factū. qd nō puduerit. palā cūctis legētibz. oim fere criminum
sordē & vobis ipsīs p̄stet. Nolite itaq; in v̄is ad me eplis. parētū
mibi meoz additōez aut statū exprobare. Patre nat⁹ sū federico
de graes in diocesi Monasteriēsi ppe Loffeldiā habitāte & adhuc
sup̄siste. cū sororibz meis & amicis. id qd nō sūmis mō in Colonia
viris. vtz & clarissimo illustrissimoz p̄ncipi ac reuerēdissimo ecclie
Monasteriēsi p̄ncipi Erico. satis supq; p̄stat. veluti liber. & Vess
phalie laudibz. eidē a nobz an aliq̄t ānos reuerēt nūcupato. lōge
copiosi⁹ p̄tinet. De aut Dauētriciē cognominatū. nemo prorsus
admīres. fui eū in tenera p̄mū etate (& id qdē m̄re mea Gertrude
in omni honestate defūcta) Dauētriā a p̄re ad frat̄r miss⁹. vbi maio
res n̄ri. v̄l patriciū semp v̄l scatores fuere. vt sub Alexādro Regio
illuc tūc gymnasiarcha. grece qdē ac latine erudito. bonas lrās puer
nō ignorat. Quapropt in Vessphaloz laudē. tale ad memoratū
p̄ncipē cecinimus Tetraslichon

Vessphalus in cunctis solers. atq; ore modestus.

Diuidus ingenio. religione sacer.

Nobilis officio. nulli probitate secundus.

Illustrans orbem. coniuge. prole. domo.

Dec obit dicta sūt. q̄ etiā si omīssa forent Capitiōi tū p̄desset mibi
¶ Induā itaq; q̄ detrahūt mibi pudore & iduā sicut diploide
p̄sultōe sua Confitebor dño nimis in ore meo. & in medio multoz
laudabo eū Qui assistit a dextris pauperz. vt saluā faceret a p̄secutibz
aiam meā. Aliud ē eū de heresi. aliud de vicijs hūanis p̄cedere. Ali
ud quoq; blasphemare x̄m. aliud hoībz (& si immerito) illudere. Nō
pariū Theologi. saluatoris n̄ri hūanitatē. habitū p̄parari meret
ricio. ipm̄q; vt simplicē hoēm et suū. nō vt x̄m. a iudeis interēptū
Itēq; nō posse sat̄s ex nouo p̄bri testamēto Chrīstū saluatōrē n̄rū
(vt in Georgij dialogo habet) verū fuisse x̄m. Dec & alia id genus
multa. longeq; deteriora. a q̄ tādē cōflata. boni ne etiā an mali p̄su
lēda sint. sacratissimis theologie doctoribz. nō obscurz halophātis
discutiēdū relinq̄ ¶ Quapropt Apologiā nup edidit. reuerēd⁹
heretice p̄uitatis Inq̄sitor omi dign⁹ honore in qua luce clar⁹ pas
rexit. q̄ l̄rē nobiscū. et q̄ pie. citraq; oēm (ni fallar) maliciā. i ecclia
dei vester Capitiō abulauerit Quātam aut mibi fecerit iniuriā. me
Christi sacerdotē licz inerteū & philodemonē in falsa sua defensiōe.
& heresiarchā appellādo. pauci ignorāt. Plei⁹ (vt opinor) furia
rū & recte rōnis oblit⁹. me talē ē vulpinatus est. nullā penit⁹ aliā
rōnē habēs. q̄ hoc ḡo Iouis. in bonā (vel ipi⁹ maxime exēplo)
vltis fuerim significatōez. O magnū theologū O poetā insignem.

Quia hō nō ridebit causillū? q̄s nō pot' improbet ac plane tēteſſe?
 ¶ Ceterum hec ridicula Capnionis ſubtilitas. in p̄ſata Inquiſi-
 tione apologia ſatis ſuperq; retundit. & in Boceratio. lib. 4. de geneſi
 alogia deor. itemq; in Auguſtino. lib. 4. de ciui. del. c. xiiij. et cōfeſſi-
 lib. 1. de poetis. multiſq; alijs in locis. que hic ne Capnionē noſtrū
 offendiſſe videamur. libet omittimus. ¶ Atqui. ne quod pri-
 mū puto. hic ſilentio p̄teream. Neq; Capnionē veſtrū. neq; Reuch-
 linū omnes. neq; verorū quēquā poetarū noſtris hiſce lris. offen-
 di indiſcretē volumus. Ut em̄ duplices ſunt Reuchliniſte. ita
 nec euſdem ingeniū poete omnes. Alij em̄ boni ſunt. alij mali. nec
 mali q̄dem in oculis meis. nī ſedes ip̄a aplica. ac boni deniq; omnes
 tam obſcuros. tamq; degeneres poetas. et leue hominū genus et
 filios iniquitatis appellaret. Daret p̄fecto Joānes Reuchlin (vt
 de bonis loquar) viros nobiles. doctos. eruditos. & eloquētes. ſui
 amatiſſimos. quorū etiā nōnulli. apto Marte (id quod tēteſſari nō
 poſſumus) in pugnā cōgrediunt. Daret p̄terea ingenuos pro ſe
 adoleſcētes. et ſtudioſos aliquot. bonarū artium (vt audio) p̄fectores
 quos certe (mō iuſticiē et veritati adherēcant) vnice omnes. & co-
 limus et veneramur Tū qd de his. magna Chriſto ſpes ſit. et lau-
 dis et glorie Tū q̄ generoſius animus. & honeſtius imbutus diſcipulū
 ius Chriſti (ponſa hereticis ſedari p̄uitatib; nō pariat. De his
 certe viris bonis. optimiſq; adoleſcētib; loqmur nihi. Nā ſi falſiſ-
 ſimū (vt cū gratia loqr) Reuchlini deſenſionib; ſeu pot' offeſſio-
 nib; abſectis. veriſſima theologorū ſcripta. et maxime. q̄ intra dies
 octo. p̄ reuerēdū Inquiſitorē hoc āno ſunt edita. nō ſolū legere. vtz
 iuſta lance. et ad vnguē (vt dicis) citra ceci fauoris diſſimulatiōez
 examinare dignarentur. ſuo (vt opinor) Capnionē deſerto. nobis
 proculdubio adhererēt ¶ Obſcuros igit ſolū Reuchliniſtas. etiā
 gelice charitatis tranſgreſſores. polylegos quoq; et natura mini-
 me cicures. nō abſq; noſtri moderatiōe inſectamur. dignos p̄fecto
 quos ſapiens poetarū chorus. nobiliſſimorūq; viroz cōſeſſus. ver-
 lut regeneres. ac p̄ditimū genus hominū. p̄petuo tēteſſet. Qui
 dū manifeſta p̄brenſi ac furys (neſcio quib;) vna cū ſuo Capnio-
 ne correpti. alme atq; laudabilis nre vniuerſitat' doctores infama-
 re conantur. cimmerijs inuoluti tenebris. omniq; morum depol-
 ta grauitate. nequiſſimos ſeſe (modo veritas ip̄a locum habere
 poterit) halophantq; ac nebulones oſtendunt. ¶ Ceterum. quū
 ad veſtrum ſcelus ac nequiciā. parum aut nihi (vt ſacroſcētā ſedes
 aplica teſtaſ) addi poſſit. vos tēteſſent oēs neceſſe ē Sat' em̄ exp-
 recti ſum' in tuēda ecclie bonarūq; artium re p̄. licz cruentiſſimos vtz
 temeritatis ac ſtultitiē dētes euitare nō poſſim' Audacia tñ veſtra
 nō viciat ſtudia nra Gymnaſiū certē ē. ſacre theologie & bonarū
 librad. nō dū accōmodatū. Hic ſacroz canonū. iuriſq; ciuiſ maie-
 ſtas. Hic Hypocrates Aſculapius et Salenus ſcholas habent.

moz vnoꝝ chorꝝ. sūt diuersaz linguaz. disertissimi intérpres. in q̄bo
mira sciētiaz varietas ⁊ inētia doctrinaz vigeꝝ secūditas. Dic buccā
comitūꝝ illustrissimoz nō vulgārꝝ eruditiō. Dic p̄fūdissimi sacre
⁊ theologicē hitatis p̄fessoꝝ. Dic clarissimi vtriusqꝝ iurꝝ iteꝝ p̄res
Dic salutaris medicine doctoz exptissimi. Dic acutissimi libera/
liū (q̄s vocāt) artū m̄gri. Ad sūt ⁊ alij in oīibꝝ sacre disciplinīs emi/
nētissimi. penes quos. nihil simulatū. nihil fictū. nihil leue. nihil nō
admirādū. Tāta fulgent hī om̄es. ⁊ p̄stātia ⁊ p̄tute. vt eoz tacita ḡ/
uitas ⁊ fides ⁊ vnoꝝqꝝ loquax. neqꝝ cuiusqꝝ ornāmēta oratōis ex/
pectet. Omnes maximi ai. sūmi p̄siliꝝ singularitqꝝ prudētici viri. ita
etiā. vt dixtus papa q̄rꝝ. n̄re vniuersitatꝝ reꝝ. solidissimāqꝝ oīm
integritatē animaduertēs. nostris p̄cipue doctozibꝝ. offiꝝ hereseos
p̄ Alemāniā iniquitatē. extirpādā cōmādarit. Quare felix admodū
īpa Colonia est. cū tales habeat viros. q̄les maiores n̄ri. p̄cisā tēpo/
ribꝝ. sūma veneratōe p̄secuti fuissēt. Nolūt itaqꝝ obscuris hoībꝝ
subesse. qui aq̄las etiā v̄tris p̄esse p̄sueuerūt. Nolūt vincī. qui vic/
trices fidei aq̄las manu p̄mūt. Troes sūt. Dia sine Thebes opātur
et suū tandē Romani Dāntbalē habēt. ¶ Nūc autē sita liberꝝ
uocēdos n̄re vniuersitatꝝ theologos itueamur Sapiētissimi q̄ppe
viri sūt. nec in aliquo taxādi. Nam pro Christo Iesu dūtaxat ⁊ ca/
tholica fide. ab hereticis p̄hōdoloꝝ tam diu satis īpugnata. cōtra
Joānē Reuchlin. cuiusqꝝ itolerabiles (vt aiūt) errores. nimīū in (pro/
pudo) nimīūqꝝ (vt dixi) eccl̄ie dei. bonoꝝqꝝ oīm. ⁊ q̄tuor in p̄mis
clarissimaz vniuersitatū sentimēto. tū eccl̄ie. tū aplice sedis athle/
te. recortauerūt. Nō equidē vi aliqꝝ. nō dolo. nō iuldia. nō maligna
intētiōe. nō malo coꝝ. de nō sinistra quis circūuentiōe (ita nos reꝝ
adiunct ⁊ omnes sc̄i eiꝝ) sed nimia patiētia. nimiaqꝝ sui modera/
tiōe. cōsilio etiā ⁊ auctoritate. ac sapientia potissimū duce. cūcta p̄se/
quētes. Hoc autē qui credere recusarit. theologoz plustret libros
et me dicto citꝝ. verū dixisse proclamabit. nec altera (vt dici solet)
p̄te inaudita. stultā p̄ferat sententiam. vel ob hoc solū. q̄ centum
eccl̄ie doctozibꝝ. longe magis q̄ vni viro. in secularibꝝ dūtaxat l̄is
erudito aut abiecte sortis hominibꝝ (quos obscuros appellitant)
sit credēdū. Nec est inqꝝ q̄ sacratissimū p̄dicatoꝝ. n̄ ordinꝝ religiōꝝ
citra iniuriā ac p̄ditōꝝ aiāꝝ vestraz cōtēnere valeatis. Utinā
vobis. siue viuētibꝝ siue moriētibꝝ. tū matutine illoꝝ. tū vespere. tū
nocturne etiā p̄ces. ⁊ he q̄dem ab omni labe om̄iqꝝ vitioꝝ cōtagiōe
īmmunes. suffragari vel in minimo possent. longe p̄fecto m̄dius.
longeqꝝ salubꝝ? (si verum fateri licet) res vestre sese haberēt.

¶ Ululate igit̄ in tēdōis vos obscuri ⁊ exgeneres Reuchlini/
ste. q̄. p̄pe est dies dñi. ⁊ vastitas a dño venit. Adhuc est paulu/
lū modicuꝝ ⁊ p̄sumabitur indignatio mea ⁊ furoꝝ meus. dicte

5
dñs oipotens. Lauamini. mudi estote. auferite malū cogitationū
vestraz. Quidcite peruerse agere. discite benefacere. ne recitatio
manuū vestrarū fiat vobis. Abijcite opa tenebrarū. induimini ar/
ma lucis. vt in die honeste ambulare possitis. Nō est cū putāduz
oīa vobis licere. nisi ⁊ recta. ⁊ iusta. ⁊ apta sint. vt rex Antigor vs/
cuidā respōdisse fert Barbaroz regibz oīa licere nobis dūtaxat. q̄
iusta ⁊ q̄ honesta videant. ¶ Accendam⁹ ergo lumē rostre mēis
⁊ in nostri muneris erga deum administratōe. oīa prudenter tra/
tureq; agamus. Nemo vestrū (aplo teste) gratiā dei inuacū reci/
piat. Ecce nūc tempus acceptabile. ecce nunc dies salutis nemini
dantes vllā offensionē. vt nō vituperet ministeriū nostrū. Et hibe/
amus nosmetipsos in oībz. sicut ⁊ ministros. in suauitate. in spīri/
tus sancto. in charitate nō ficta. in s̄bo veritatis. in virtute dei. Nō
cū vel ad ludū a natura. vlt ad iocū geniti sumus. s; ad studia q̄daz
maiora atq; grauiora. q̄ in humilitate ⁊ māfuerudine spūs nō ob/
cure p̄tinent. Si vno dūtaxat epigrāmate Capnionē nostruz
offendimus. nō plus ego. q̄ reliq; diuersaz vniuersitatuz doctores
offenderūt. Nā vt sup dixim⁹. aliud ē de heresi sc̄e ⁊ iuste. aliud de
vitis humanis (que nihil ad rez faciūt. ⁊ falso a vobis ⁊ cogitata
sunt) plus eqno p̄endere. Querite dñm duz inueniri p̄t. inuocate
cū dū p̄pe est. Derelinquat impius viam suā. ⁊ vir iniqu⁹ cogitati/
ones suas. ⁊ reuertat ad dñm ⁊ miseribz eius. ⁊ ad deū nostrū um/
q̄m multus est ad ignoscendū. Nec Esaias. ¶ Rogam⁹ itaq;
vos ⁊ obsecram⁹ in dño Idu. q̄ nos redemit p̄cioso suo sanguine.
nec quicq; p̄tumeliarū a vobis est meritis. vt quādamodū acceptis
sis a sc̄o Paulo gentiū doctore. quō vos oporteat ābulare ⁊ pla/
cere deo. sic ⁊ ambularis. Et cū volūtas dei sanctificatio vīa. vt sc̄i
at vniūq; vestrū suū vas possidere in sanctificatōe ⁊ honore. Nō
aut in passione cōsiderij sicut ⁊ gentes q̄ ignorāt deū. Ratiōem cer/
te Paulus adiicit nō vulgarē. Vocauit nos (inq̄) deus. nō in im/
mudiciā (qua vos supra q̄ cuiq; credibile est. delibuti estis) s; in sanc/
tificatōem. qua nō mō nri. verū ⁊ aliarū vniuersitatuz doctores oīm
p̄mi. ⁊ vīue virtutū imagines. p̄tra manifestam multoz falsitates
Ebrais duce intrepide p̄stantesq; militātes ita iuncti sunt. vt ne/
q; Capnionia vestri (que nulle sunt) neq; vestras (q̄ minoris habē/
tur) p̄tumelias. in aliquo p̄tundāt. ¶ Et ne illud p̄tereā. Non
est p̄ deū mortale inuidie causa quā agimus. vt vos falso ⁊ inspiē/
ter in p̄pōsterā Capnionia vestri cōfessionē vulpinamini. sed si/
dei dūtaxat sacre. quā prauis taminare erroribz nō christiani est ho/
minis. s; dissoluti poti⁹ ⁊ impuri. Itēq; nemo nostrū Joānem
Rechlin. virū catholicū ⁊ insignē poetā. hereticū esse dixit. vt cō/
plures vestz mētiti sunt. at scripta eius (citra tñ viri p̄tumeliā. ve/
in sentētia ab alio q̄dā Inq̄sitorē Colonie p̄ tribunali lata. ac tēte/
b i.

sa utriusq; nra nō sit inuidie sed fidei. vlt et hoc solo pbari pte gante
publica ocularis speculi editōes. nulla nobis vnq; fuerit cū phor
censi Capnione p̄ticio. Quid igit iniqui est (d̄r Leo papa. ⁊ habet
xxij. q. ij. Quid autē) si inq; sapere? Et p̄tinuo ⁊ obscuris. In hac
(inq; insipientia cadit. q̄cuq; ad cognoscendā veritatē aliq; ipedi
unt obscuro. ⁊ nō ad ppheticas voces. aplicas lras. euangelicas
auctoritates. sed ad semperosas recurrūt. Et ideo magistri erroris
eristūt. q̄ veritatis discipuli nō fuerūt. Hec ibi ¶ Hanc ob rem
legite obsecro eodē diligentē ac pietatis oculo theologoz scripta
quo Reuchlinica legere pfueuistis. ne rerū oim. vltro citroq; acta
rū rudes. p̄tumeliosam Christo. boniq; oīto. scandalosam sfera
tis sententiā. Quippe. nō oīis ignorās imūnis est a pena. Ille enī
ignorās p̄t excusari a pena. q̄ (vt Aug⁹. vult in libro questionuz. et
habet. xxxvii. ca. vltimo) qd̄ disceret nō iuenit. Illis autē ignoscitō
poterit. q̄ a quo disceret habētes. operā nō cederūt. Nec oīa diuina
etia; ille Ciprian⁹. p̄ sba Pauli apli (q̄ habentur dist. vij. cōsue
tudo) pulcherrime subscribit. Et Aristō. quoz lib. ij. Rheto. Tur
pe putat ignorare. qd̄ oībo scire conueniat. Hinc est qd̄ Hieron. h̄z in
originali sup amos. ⁊ maxime p̄ra eos. q̄ affectato cecati fauore
veritatē audire p̄tēnūt. Quicūq; (ait) vel p̄ sanguinitate. vel amici
cia. vel ecōuerso hostili odio. vel inimicijs iudicādo duaf. puer
tit iudiciū dei Christi q̄ est iudicia. ¶ Postremo autē. si in fermē
to malicie ⁊ neq̄tie. hoc est v̄ra malicia (q̄ fm Ambrosiū in Exame
ron. est mētis atq; animi deprauatio. quoz fallax est. nō cēdi rō (vt
magn⁹ ille Cicero. libro tertio. ⁊ natura deoz testatur) impudēt
(qd̄ absit) p̄suerare volueritis. aiām p̄fecto vestrā occidendo vna
cū rege vestro (quē admodū Regum p. c. xxi. et Sapie. c. xvi. p̄fici
nobis scriptū reliq̄re) acutū peribitis. vosq; sero respuisse p̄hy
gū more lamētabimini. Nā q̄ iustificat ipiū (vt habet. p̄erb. iij.)
⁊ iustū cōdēnat. vterq; abominabilis est apud deū Itēq; si vidē
tes videre. si audītes audire. si intelligētes intelligere. ⁊ p̄phanis
deniq; auctoribz. sacros ecclie doctores antepōnere nolueritis. ma
ledicti eritis (vt habet. xi. q. ij.) apud deum ⁊ homines. ⁊ increpa
tione tandem seuerissima corripiemini. Eritq; deus iudex inter vos
et nos in extremo iudicij die. Qui licet gradu lēro (vt est apud Pa
lerū Marinū. libro primo. ⁊ neglecta religione) ad vindictāz sui
procedat. supplicij tñ dilatōem intolerabili quadā grauitate cō
pensabit. ¶ Si autē vel Capulon spe. vel vos obscuri ⁊ theolo
gis nostris. ⁊ mihi teniq; Oxwino indignari abs re volueritis.
vestri tñ erit tum offiij. tum humanitatis nō ignorare. vos vna
oīes. tam scribendo q̄ offendendo semp fuisse priores. Nec est
qd̄ mihi q̄s ⁊ manualis speculo Joannis pepericorū neophiti (ho

minis pfecto christiani et viri boni quicquid obijciat. quum anno dñi
M. ccccc. xj. Colonia ad annu absens. in superiore illud Alemania
nobis ignorantibus coposuerit. Sitq; Mogurie (ve metiple Cap
nion in sua defensione. folio. iij. facilectida. lucidissime. pfitetur) p
chalcographu illic habitante nudinis aprilis impessit. Natu
rali itaq; iure tanq; firmissimis quibusda anchoris muniti. et ino
lerabilibus se penumero lacerati iniurijs. non indeceter p nostra par
tate citra cuiuscunq; indignationem respondimus. Vocamusq;
deu in testem et omnes sanctos. nostre conscios innocentie. nec tam
modo ac sanctos ei⁹ veru et optimos quosq; Ebuli dei amatores
qui nos piam iustamq; habuisse causam perpetuo testabuntur.

¶ **Modo aut si quis scire voluerit.** qua potissimum ob causam
Capnioni non adherescam. quum tñ politiores literas in alma uni
uersitate Coloniae copluribus annis publice pfectus sim. Respon
deo me non Capnioni. sed preceptoribus meis. fidei ac sinceritatis iu
ramentu prestitisse. Ego datar seruabo fidem. neq; hinc mihi qcq;
turpitudinis accrescat. etiā si me tota reglubat obscuroru cohors
Ceteri quid agant conueant. ¶ **Quid multior.** Cessate obsecro
(o vos obscuri) viros bonos petulantissima cōsecrari lingua. Cēs
sate morbo pacitatis vestro vti. Nolite vnūquēq; morbo vris
estimare. Desinite Capnionē (virum aliqui doctū et prestantē) ve
stris contumelijs obumbrare. Deponite fastū. supbiam. temeritatez
arrogantiam. et reliquas anime pestes. Immundicia. turpitude.
stultiloquium. scurrilitas. haud nominent in vobis. Nemo vos
vel cōmentitijs defensionibus. vel inanibus seducat verbis. ppter q̄
(vt Paulo placet aplo) ira dei in filios venit diffidentie. quorum
participes esse non debetis. Audiui vos palinodia in lamentatōibus
vestris decantasse. et hęc q̄dem Eratis em̄ tenebre (idē ad Philip.
ait) nūc aut lux in dño. Ut filij lucis ambulate. cuius fructus est
in offitū bonitate. iusticia et veritate. Valere in christo Iesu dño no
stro. Coloniae et fidei nostra academia Anno a natali christiano.
M. ccccc. xviij. sexto Idus Martias

¶ **Sapphicū eiusdem Orvini Gratij Christi sacerdotis**
contra Obscuros. bonis omnino incognitos.

Mordeat te liuor edax libelle

Et theonino lacerare morsu

Qui leui venis precio. lareq;

Linquis amicos.

Insolens regi fugiat decorem

Capniomastix nihil huic reuellt

Exul hic mentis. vel uers minereq;

Sibila misset.

Dives opum. patria. necq; Sycamber erat
Duc simul. ingeniu. seruens. sublime. profundum
Maius Ulyssæo Dedalioq; fuit
Ignea vis etiam. pleno cui Lopia cornu
Optima de multis. vel mage cuncta dedit
Aurea coelesti tulit hinc propagine mala
Non ager hesperidum. que nec hymetus habet.
Lespote de viuo. violas. menthamq; crocumq;
Legit. et aureolis. lilia mista rosis.
Dulcissuq; satur. diuini nectare rosis
Theologos inter. lumen honorq; fuit
Multiplicis rerum formas. abstrusaq; nouis
Condita naturæ. coelicolisq; deis.
Consultos inter iuris. Legumq; peritos
Londatum gessit doctiloquumq; virum
Pro Christi grege sollicitus. vigilantior Argo
Et Capitoline. maximus ædis. honos
Libera mens. rectiq; tenax. et nekia falsi
Virtutum cunctas accumulauit opes
Dicigitur notus. croceo quo phœbus ab ortu
Surgit. et occiduas pronus ubi intrat aquas
Diuisa et (et dignum est) manet. eternumq; manebit
Gloria. victuro perpetuata die
Non tamen hinc abeat quisq;. quin poplite flexo
Pro doctore. pius fundat ad astra preces.

In perfidos Iudeos Epigrāma eiusdem
Ortwinī cuius etiā est carmen precedēs

Imple gens hominū. gens ferrea. gens male sperans
Tendit ad obscuros. tartara nigra. lacus.
Omnia vincuntur manibus. sic marmora ferro
Saxaq; de facili sepe cauantur aqua
Sanguine mollescit adamas. glacialia phœbo
Frigora. et a phœbo soluitur omne gelu
Monstra quot Alcides domuit. quot carmine manes
Thraicius orpheus mouit. et ore seras?
Saxa quot Amphion. quot methymneus Arion
Delphines. Thamiras quot miser ipse deas?
Nullo hæc mutari poterit gens improba verbo
Improba. que vere est. trux. scelerata. rapax.
Lucifuga. inconstans. nullo mutabilis cœu
Deucalionea vix renouanda manu

Doc kelus indignū gelido sub corde volutat
Et crudelis alit pectora ceca furor

Aliud in Iudeos ad dei laudē q̄ ex illis
nōnulli ad fidem cōuertantur.

Epigramma eiusdem

Crescit honor Chusti. gaudent pia numina celo

Et Iouis etherei. gaudia mater hater

Exultant superi. celum letatur. et omnis

Angelicus decimo gaudet in orbe chorus

Gaudia mortales agitant. noua gaudia nundus

Suscipit. et leto scandit ad astra gradu

Nam Solymi. genus infelix. semenq; nephandum

Turpia nunc tepidis fletibus ora rigant

Post lachrymas fundunt gelido de pectore questus

Et furor immitis. languida corda. fouet.

Plumbeus in vultu color est. lūne lumina ceca

Aggrauat ingratus. segnia membra. dolor.

Quid mirū cecidere omnes. victiq; repugnant

Artibus incultis. femineaq; manu

Non latto. non hostili. non deniq; nostro

Sed recutita suo concidit ense cohors

Hoc opus a multis agitur. qui tecta malorum

Sacrilegūq; simul. deseruere genus.

In memoriā honestissimi doctissimiq; viri dñi et m̃grī Joānis
wanger et Nuringē sacre theologie licētiari Agrippinēsis quoq;
gymnasij (qđ nři lauretū. greci sō daphnōna vocāt) regētis pu
di. Carmē hoc sepulchrale elegiacū Dittwinus Statius bonarū
artium professor edidit.

Qui venis huc supplex templi Lustrator et are

Aspice quem signant carmina nostra taphum.

Sub quo virginum corpus. venerandaq; diuis

Chusticolunq; gregi. dulciter ossa cubant.

Hic iacet ante pedes victuro dignus honore

Qui sophie quondam frugifer auctor erat.

Decidit heu nimirum crudeli funere raptus

Eius ad interitum pulpita docta silent.

Nomen Joannes huic Nuringensis. in omne

Tempus. et extenta posteritate sacrum.